

Славейковия

ВСЪКИДНЕВНИКЪ ЗА ПОЛИТИКА, КУЛТУРЕНЪ ЖИВОТЪ И ИНФОРМАЦИЯ

АБОНАМЕНТЪ:

България: за година 300;
 $\frac{1}{2}$ година 150; 3 мес. 80 лева.
 Странство: година 600; $\frac{1}{2}$ год.
 300 лв.; 3 мес. 160 лв. Америка:
 за год. 6 долари; $\frac{1}{2}$ год. 3 дол.

Броятъ 1 левъ

ОБЯВЛЕНИЯ:

На кв. см. 2 лв.
 Малки обявления на дума 50 ст.
 Въ хрониката на редъ . 8 лв.
 Годенки и вѣчални . 40 лв.

Редакция и администрация, пл.
 „Славейковъ“ № 1.

Телефонъ № 2391.

Директоръ: Г. Кулишевъ

Кое той не е видѣлъ...

Напоследѣкъ тукъ бѣше швейцарскиятъ публицистъ г. *Морисъ Мюре*, редакторъ на „Газетъ дѣо Лозанъ“. Преди това сѣрбитѣ го развели да посети Скопие, Шипъ и други нѣкои градове въ Македония. И сега той започва да излага въ поменатия вестникъ своитѣ впечатления отъ пѣтузането си въ Балканитѣ.

Предварително се знаеше, че г. *Морисъ Мюре* изпитва голѣма слабостъ къмъ сѣрбитѣ и на въпроситѣ, които може да ги засѣгатъ, обича да гледа презъ тѣхнитѣ очи повече, отколкото да се опитва да дири самата истина. Тѣкмо така е постѣпилъ той и въ настоящия случай. За него въ голѣмия споръ между потиснати и потисници въ „с. х. с. кралство“ право иматъ непремѣнно сѣрбитѣ, а грѣшатъ — хървати, словенци, за да не говоримъ за македонцитѣ, които, както за Бѣлградъ, така и за г. Мюре, не изглежда да сж нѣщо друго и нѣщо повече отъ „южносѣрбиянци“.

Но какво ни казва г. *Мюре*, че е видѣлъ въ Македония? Той говори, че сѣрбитѣ били решени да не допускатъ да се сложи на зелената маса македонския въпросъ. Както нѣкога Людовикъ XIV казвалъ: Нѣма вече Пиринеи, съ същото задоволство днесъ сѣрбитѣ казвали: „Нѣма вече Македония“. Излишенъ трудъ е правилъ г. Мюре да ходи чакъ въ Македония и въ Бѣлградъ, за да чуе тия думи отъ устата на сѣрбскитѣ шовинисти. Това сигурно не веднажъ е достигало до неговитѣ уши и въ Лозана, понеже сѣрбската пропаганда, като не може да убеди македонцитѣ, че не сжществува Македония, мѣчи се да накара поне другитѣ да повѣрватъ въ това.

Г. Морисъ Мюре ни казва, обаче, че видѣлъ и друго нѣщо: сѣрбскиятъ жупанъ въ Шипъ го увѣрилъ въ „югославянския лоялизъмъ“ на македонцитѣ и въ тѣхната „привѣрзаностъ къмъ сегашното положение“. Наистина, какво авторитетно и безпристрастно мнение! Самиятъ жупанъ казва това; кой ще помисли да се усъмни въ неговитѣ увѣрения?

Вие заявявате още, г. Морисъ Мюре, че сѣрбскитѣ власти се грижели за здравето и благосѣстоянието на македонското население. Добавяте сжщо, че сигурностъ владѣла по македонскитѣ пѣтища и спокойствие въ страната. Ние вѣрваме, че и това сж ви казали услужливитѣ сѣрбски жупани и полицаи. Но не помислихте ли за мигъ върху това, което тѣ не ви казваха и което на всѣка цена скриватъ отъ васъ и отъ всѣко нескромно око? Не помислихте ли напримѣръ, защо не ви казватъ, че въ страната нѣма нито едно българско училище, нито една българска черква — въ сжщата страна, гдето грамадното мнозинство отъ населението е българско и гдето сжщото това население бѣ изградило една цѣвтѣща самородна култура? Защо нѣма български книги, български вестници? Дали защото нѣма кой да ги чете?

Сѣобщиха ли ви жупанитѣ за „удружението противъ българскитѣ комити“ — една разбойническа институция, която сѣставлява частъ отъ официалнитѣ служби на сѣрбската държава и която е предназначена да държи въ трепетъ и покорностъ българското население? Заведоха ли ви да видите опожаренитѣ отъ тия държавни бандити български села? Додоха ли ви списѣкъ на избититѣ отъ тѣхъ нещастни български селяни?

А за с. Гарванъ споменаха ли? Тамъ бѣха избити съ залпове отъ картечница 19 българи по заповѣдъ на жупана Матковичъ и въ присѣтствието на сѣрбскитѣ офицери.

А чухте ли за фамозния затворъ *Лепя-глава* и за другитѣ затвори? Заинтересувахте ли се да узнаете нѣщо за тѣхнитѣ обитатели, за тѣхния брой и за причинитѣ, които сж ги довели тамъ?

Нѣма съмнение, че вие сте пѣтували въ Македония при пълна сигурностъ. Мѣрkitѣ, които Бѣлградъ е взелъ за това, не ще сж се отличавали много напримѣръ отъ мѣрkitѣ, които сж били взети при пѣтуването на сѣрбския кралъ. Но тия „македонски пѣтища“ не сж никакъ сигурни за самитѣ македонци, които, като излѣзатъ по тѣхъ, не знаятъ дали живи ще се върнатъ. А когато нощенъ кракъ слезе върху македонскитѣ пѣтища, тогава пѣкъ пандуритѣ предпочитатъ да се прибиратъ въ по-удобни мѣста и да не бродятъ тамъ, гдето опасни сѣнки сноватъ.

Вие говорите, г. Мюре, че спокойствие владѣло въ страната. Да, спокойствие, като въ затворъ, но буря и бурно е въ душитѣ и странно е, какъ вие не сте почувствували, че сте били надъ единъ огроменъ вулканъ.

То е затуй, защото вие сте видѣли само това, къмъ което Бѣлградъ се стреми, за да одуши една област, жадна за свобода и самостоятелностъ. Вие не сте видѣли Македония, истинската Македония, тази долина на сълзитѣ и арена на непрестанни борби между поробени и тирани. Сѣрбскиятъ кордонъ, който е заобикалялъ денонощно васъ и вашиятъ духъ, не ви е позволилъ да видите тая Македония.

Г. Куляшевъ

Страници отъ миналото

Велесъ

Градътъ се освободилъ и отъ сѣрбкията учителна и я замѣстила българка г-жа Недѣлна Петнова и отворила българско девическо училище въ Пърцорѣкъ.

Прилепъ

Българското читалище въ Прилепъ много напредва, като помага на мѣстното българско училище, та дори грижи се и за своитѣ съотечественици въ Солунъ.

Битоля

Градъ Битоля, нареченъ „Лъва рѣка“ на българското